

ALERGIE

Nové poznatky v liečbe

HN
magazín
+
TV program

HN HOSPODÁRSKE NOVINY

obsah
rozhoduje

www.hnonline.sk
vydáva MAFRA Slovakia, a. s.
piatok – pondelok 28. apríla – 1. mája 2023, číslo 82, **

Žiadna recesia. Európa naskakuje na vlnu rastu

TRHY

Burzy na starom kontinente zmazali vlnajšie straty. No experti tlmia optimizmus. Ekonomiky ešte pocítia zdražovanie úverov.

Martin Laczko ©hn
martin.laczko@mafraslovakia.sk

Bratislava – „Ak do Európy prestane prúdiť plyn z Ruska, zrejme sa nevyhne prudkej recesii,“ varoval pre HN vlni v júli člen Bankovej rady NBS a profesor financií na univerzite v Chicagu Ľuboš Pástor. Aj keď energetické hrozby pre vojnu na Ukrajine boli

obrovské, nenaplnili sa. Pomohla teplá zima aj expresné nahradenie komodity z iných kútov sveta. Suroviny je teraz prebytok a jej ceny spadli z vrcholov. Po utlmení bankových otrasov v USA tieto okolnosti prajú lepším ekonomickým vyhliadkam. Eurozóna sa síce ešte pasuje s dozvukmi inflácie a čelí zdražovaniu úverov, no trhy avizujú, že aj tu môže nastať posun k lepšiemu. Európske

akcie už vymazali všetky straty z minulého roka a nachádzajú sa blízko historických maxim.

Ide o veľký obrat, keďže vlnajšok skončil pre investície do akcií pohromou. Hlavný európsky index STOXX 600 sa prepadol o 12,6 percenta a jesenné dno znamenalo pokles až o viac ako 20 percent. Ak by sa vývoj na trhoch premietol do bežného života, výsledkom by bol rast životnej

úrovne. Vlni u nás reálne platy klesli o vyše štyri percentá a tento rok sa počíta s rastom o takmer jedno percento.

No analytik J&T Banky Stanislav Pánis varuje, že postupne sa začne viac prejavovať kumulatívny efekt už viac ako rok sa sprísňujúcej menovej politiky. Tá sa prejavuje drahším financovaním, ťažšou dostupnosťou zdrojov a skutočnosťou, že spotrebi-

lia majú hlbšie do vrecka pri stále zvyšujúcich inflačných tlakoch či začiatku poklesu cien nehnuteľností. Problémom je podľa Pánisa najmä sektor služieb a silné trhy práce, ktoré zatiaľ príliš nechladnú, čo by mohlo vyvolať potrebu väčšieho ako teraz kalkulovaného sprísnenia menovopolitických opatrení.

Viac na strane 3, Trhy...

Nešťastie vyústilo do stíhania

Bratislava – Polícia začala v súvislosti so stredajúcou mimoriadnou udalosťou v Bani Nováky trestné stíhanie vo veci prečinu všeobecného ohrozenia. K incidentu došlo v stredu o 16.30 h v podzemí, kde dosiaľ z neznámych príčin došlo pravdepodobne k vyhoreniu metánu na činnom pracovisku. „Na mieste bolo zistené, že došlo k zraneniu celkovo deviatich osôb, z toho štyria sú vo vážnom stave,“ pripomenul hovorca Krajskej prokuratúry Trenčín Marián Sipavý. „Dozor v predmetnej trestnej veci bude vykonávať prokurátor Krajskej prokuratúry Trenčín,“ dodal. Na miesto sfárala komisia Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici. Tá bude všetko vyšetrovať. (TASR)

FOTO: TASR/M. SVITOK

PRÍEMYSEL

Do regiónov miera dve silné investície, pribudnú tak stovky pracovných miest

Bratislava – Zohnať tu dobrú prácu je stále ťažké. Rimavská Sobota sa borí s takmer 14-percentnou nezamestnanosťou, ktorá je najvyššia v krajine. To sa však môže zmeniť. Priemyselný park v Rimavskej Sobote sa totiž stane miestom expanzie nemeckej skupiny Winkelmann Group. Plánu-

je tu postaviť závod zameraný na výrobu zásobníkov teplej vody najmä pre tepelné čerpadlá. Očakávaná výška investície je minimálne 110 miliónov eur a vzniknúť by malo 450 nových pracovných miest. Spustenie výroby plánuje spoločnosť na začiatok roku 2025. Memorandum o porozu-

mení k projektu podpísali včera dočasne poverení premiér Eduard Heger, minister hospodárstva Karel Hirman a šéf spoločnosti Heinrich Winkelmann. Nie je to jediná investícia v zaostalejšom regióne. Na východe sa zas v priemyselnom parku Kechnec rozvíja skupina kanadského automotive

gigantu Magna. Rozšírenie výroby o plochu 1 300 štvorcových metrov sa týka výrobných haly Metal Forming Solution, ktorá pracuje na súčiastkach do prevodovky. Rozbeh je naplánovaný na tretí kvartál tohto roka. (76)

Viac na strane 9, Výrobca...

MALOOBCHOD

Známy odevný hráč na slovenskom trhu končí

Bratislava – Švajčiarska značka Tally Weijl, ktorá u nás prevádzkovala sieť obchodov s oblečením, definitívne končí. Jej osud spečatil Okresný súd v Bratislave. „Súd vyhlasuje konkurz na majetok dlžníka: Tally Weijl Retail Slovakia,“ uvádza sa v Registri úpadcov. Rozhodnutie orgánov prichádza približne

tri mesiace po tom, ako eseročka podala sama na seba insolvenčný návrh. Dôvodom sú podľa verejných zdrojov najmä neúspešné roky materskej spoločnosti počas pandémie, ktorá významne ovplyvnila finančnú situáciu a likviditu skupiny. (76)

Viac na strane 11, Popredná...

Cena
cena 1,59 EUR /
predplatné 1,152 EUR

Predplatné
tel.: 02 48 238 238, www.hnonline.sk/predplatne
e-mail: predplatne@mafraslovakia.sk

HN ONLINE.SK

mafra slovakia

INZERČIA

ZVEREJENIE REGULOVANEJ INFORMÁCIE

Emitent **GEOCOMPLEX, a.s.**, so sídlom Twin City Tower, Mlynské Nivy 10, 821 09 Bratislava, IČO: 31 322 638, zapísaný v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka č.: 413/B, oznamuje, že **Ročná finančná správa za rok 2022** v zmysle zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov a Pravidel regulovaného voľného trhu Burzy cenných papierov v Bratislave, a.s., sú sprístupnené v písomnej forme v sídle spoločnosti a dňom zverejnenia tejto regulovanej informácie tiež v CERi NBS, na webovom sídle spoločnosti www.geocomplex.sk a je odoslaná Burze cenných papierov v Bratislave.

MS210638/01

Oznámenie

Emitent cenných papierov obchodovaných na regulovanom trhu Burzy cenných papierov Bratislava, spoločnosť **EKOSTAV a.s.**, IČO: 00681245, so sídlom Moldavská cesta 10, 040 11 Košice, ISIN C00005046754, týmto zverejňuje v zmysle § 35 Zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov Ročnú finančnú správu za rok 2022. V priebehu tohto obdobia nedošlo v našej akciovej spoločnosti k takým udalostiam, ktoré by významne ovplyvnili finančnú situáciu a hospodárenie tejto spoločnosti. Ročná správa za rok 2022 je zverejnená na internetovej stránke spoločnosti www.ekostav.eu.

MS210631/01

OZNÁMENIE

Emitent, GARFIN HOLDING, a.s. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO 31 400 434, zapísaný v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka číslo: 893/B, v súlade s ustanoveniami zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v platnom znení oznamuje, že Ročná finančná správa emitenta za rok 2022 je ako regulovaná informácia, zverejnená na internetovej stránke spoločnosti www.garfinholding.sk.

MS210630/01

Emitent Kúpele Dudince, a.s.

so sídlom Kúpeľná 106/3, 962 71 Dudince, IČO: 31 642 713,

zapísaný v Obchodnom registri Okresného súdu Banská Bystrica, odd. Sa, vložka č. 319/S, oznamuje zverejnenie regulovaných informácií: Ročná finančná správa za rok 2022 podľa § 34 zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v platnom znení je zverejnená na internetovej stránke spoločnosti www.kupeledudince.sk.

MS210618/01

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky vyhlasuje výberové konanie na obsadenie miesta riaditeľa - štatutárneho orgánu, na funkčné obdobie 5 rokov, v štátnej príspevkovej organizácii **Záchraná služba Košice** so sídlom Rastislavova ul. č. 785/43, 041 91 Košice - mestská časť Juh.

Blíži sa informácie o predmetnom výberovom konaní sú uverejnené na internetovej stránke Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky (www.health.gov.sk).

MS210603/01

Oznámenie

Biotika a.s.,

so sídlom Slovenská Ľupča 566, PSČ 976 13, IČO: 31 561 900, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Banská Bystrica, odd. Sa, vložka č. 65/S v súlade s § 34 Zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov oznamuje, že **Ročná finančná správa za rok 2022** a **Vyhlasenie predstaviteľa** sú sprístupnené na internetovej stránke spoločnosti www.biotika.sk.

MS210589/01

Tatra banka, a.s.

so sídlom Hodžovo námestie 3, 811 06 Bratislava 1, IČO 00 686 930 oznamuje, že Priebežná individuálna účtovná závierka k 31. marcu 2023 je bezplatne prístupná v písomnej forme v sídle spoločnosti a na internetovej adrese www.tatrabanka.sk.

MS210571/02

Tatra banka, a.s.

so sídlom Hodžovo námestie 3, 811 06 Bratislava 1, IČO 00 686 930 oznamuje, že Ročná finančná správa spoločnosti za rok 2022 na základe § 125a ods. 2 a § 130 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov a na základe § 34 zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov je bezplatne prístupná v písomnej forme v sídle spoločnosti a na internetovej adrese www.tatrabanka.sk.

MS210571/01

ZVEREJENIE ROČNEJ FINANČNEJ SPRÁVY

I.D.C. Holding, a.s.,

so sídlom Bajkalská 19B, 821 01 Bratislava, IČO: 35 706 686,

ako emitent dlhopisov prijatých na obchodovanie na regulovaný voľný trh Burzy cenných papierov v Bratislave, a.s. v súlade s § 35 ods. 1, § 47 ods. 4 písmena a) a b) a ods. 8 zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov oznamuje, že **Ročná finančná správa spoločnosti I.D.C. Holding, a.s. za rok 2022** je bezplatne sprístupnená na internetovej stránke emitenta www.idcholding.com.

Zverejnenie Ročnej finančnej správy spoločnosti I.D.C. Holding, a.s. za rok 2022 je regulovanou informáciou v zmysle § 47 ods. 8 zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov.

Dátum zverejnenia regulovanej informácie: 28.4.2023.

MS210552/01

Československá obchodná banka, a.s. (v skratke ČSOB) so sídlom

Žižkova 11, 811 02 Bratislava IČO 36 854 140, DIČ 222502768,

zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava 1, odd.: Sa, vložka číslo 4314/B oznamuje, že dňa 28. 4. 2023 uverejnila na

svojich internetových stránkach (www.csob.sk) Výročnú správu ČSOB

za rok 2022, ktorá je zároveň aj Ročnou finančnou správou ČSOB. Táto

správa je v písomnej podobe bezplatne prístupná v sídle spoločnosti

Československá obchodná banka, a.s.

MS210487/01

365. life, správ., spol., a.s.

Údaje o dôchodkových fondoch k 24.04.2023	aktuálna hodnota dôchodkovej jednotky	čistá hodnota majetku (NAV)
365. life dôchodkový garantovaný d.f.	0,04556	419 843 132,02
365. life akciový negarantovaný d.f.	0,034352	62 123 340,01
365. life indexový negarantovaný d.f.	0,071678	96 222 314,34

- odplata za správu majetku vo fonde 0,45%

MS209489/17

Prima banka Slovensko, a.s.,

so sídlom Hodžova II, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951

oznamuje,

že v súlade so zákonom č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách zverejní dňa 28. 4. 2023 na svojej internetovej stránke www.primabanka.sk regulovanú informáciu: Ročná finančná správa spoločnosti za rok 2022.

MS210449/01

Moskvu rozzúril zákaz ruského vyučovania

ZAHRANIČIE

Ruská invázia na Ukrajinu spustila v Lotyšsku bezprecedentné vyrovnávanie sa so sovietskou minulosťou.

Praha – Od Baltu veje slaný vánok. Park v centre Rigy kričí pušiacou zeleňou, po spleťtých cestkách si zvolna vykračujú mamičky s kočkami a flegmaticky sledujú člny s turistami plaviacimi sa po vodnom kanáli. Dôchodcovia rozosiati po lavičkách opatrne povoluju kabáty a láskavým lúčom aprílového slnka vystavujú svoje vetché údy. Do Pobaltia konečne dorazila jar.

Šesťdesiatnička Tatiana však veľa dôvodov na úsmev nemá. „Všetko sa zmenilo. S ruským prriezviskom sa dnes v Lotyšsku žije veľmi ťažko. Prácu nedostanete. V štátnych službách vôbec, možno v súkromnej firme,“ odpovedá na otázku, ako vojna na Ukrajine zmenila vzťahy väčšiny spoločnosti k ruskej menšine.

Diskriminácia? Podľa Tatiany je také slovo namieste. „Dokto sa ma to osobne. Mám vysokú školu, tridsať rokov som pracovala v odbore. Hovorím plynule lotyšsky aj anglicky. A teraz už dva roky nemôžem nájsť prácu,“ sťažuje sa drobná účtovníčka na dohľad od sochy Alexandra Puškina.

Najviac Rusov

v ňu in na osobu

Je vlastne div, že tu kučeravý klasik so zloženým cylindrom a s nepatrným úsmevom na tvári stále stojí. Riga ho dostala pred štrnástimi rokmi od moskovskej radnice, vlní na jeseň sa však objavila Pécia za jeho odstránenie. Miestni Rusi to označujú za kultúrne barbarstvo a apeluju na radnicu, že Puškin predsa za putinovskú agresiu nemôže. Čo príde nabudúce? Pálenie ruských kníh? Pobaltská krajina, v ktorej žije iba 1,8 milióna obyvateľov, má v prepočte na osobu najväčšiu ruskojazyčnú populáciu zo všetkých krajín v Európskej únii. Rusky hovorí asi 36 percent jej občanov, za etnických Rusov sa považuje asi 25 percent populácie.

Mladí Lotyši majú ohľadné nariadenia jasno: včera bolo neskoro.

FOTO: ARCHÍV HN

Je to dedičstvo Sovietskeho zväzu a štyri desaťročia Moskovou organizovanej migrácie, počas ktorých sa počet etnických Rusov v Lotyšsku bežmála spáňasobil. Ich postoje dnes pre vládu v Rige predstavujú problém.

Väčšina mlčí a snaží sa ne-prejavovať, ale podľa prieku mu z minulého roku iba štvrtina z nich sympatizuje s Ukrajinou. Medzi Lotyšmi je to osemdesiat percent. Potvrdzuje to aj študent Ernest. „Mám veľa ruských kamarátov. Väčšina je, samozrejme, proti vojne, niektorí sú neutrálni. Ale poznám aj takých, ktorí sú veľmi proruskí,“ opisuje náklady v radoch bežmála polmiliónovej diaspory.

Prišli množstvo zákonov

Vláda preto v posledných mesiacoch prijala množstvo zákonov, ktorých cieľom je odstrániť dedičstvo Sovietskeho zväzu, prehliť lotyšskú národnú identitu a prerušiť puto medzi lotyšskými Rusmi a agresívnym režimom v Moskve. Je to pochopiteľné... Veď oficiálnou Putinovou zámenkou pre vpád na Ukrajinu bola ochrana ruskojazyčného obyvateľstva Donbasu.

Lotyšský parlament preto pravočasne nariadením vyhlásenie nezávislosti od moskovské-

ho patriarchátu, búrajú sa staré sovietske pamätníky, premenovávajú ulice, z ulíc a zo stanic miznú popisky v azbuke. Chystá sa aj armáda: Vláda začiatkom apríla obnovila základnú vojenskú službu zrušenú po vstupe do NATO.

Najväčšou zmenou by mal byť koniec segregovaných ruskojazyčných škôl. Parlament vlni v septembri prijal zákon, podľa ktorého všetky školy a škôlky musia do troch rokov ako jediný vyučovacý jazyk zaviesť lotyštinu. „Cieľom je zabezpečiť, udržať a rozvíjať lotyštinu ako oficiálny jazyk a hlavný jazyk v našej spoločnosti,“ argumentovala vláda.

Ruština sa bude v školách učiť ďalej, ale už iba ako cudzí jazyk. Reforma vyvolala demonštrácie v uliciach a pozornosť ruských médií. Podľa niektorých moskovských publicistov sa Lotyšsko mení na „fašistický koncentračný tábor“, v ktorom sú držaní ruskojazyční žiaci a študenti.

Ozvala sa však aj OSN, Riga vraj porušuje jazykové práva menšín. „Lotyšské úrady musia vysvetliť tvrdé restriktie proti vyučovaniu v menšinových jazykoch, ktoré sa rovnajú ich praktickej eliminácii,“ skritizovali reformu začiatkom februára

experti medzinárodného spolocenstva.

Lotyši argumentujú, že v čase vojny je potrebné obmedziť a dostať pod kontrolu ruskojazyčný informačný priestor, v ktorom sa dlhé roky dario putinovskej propagandy. Podozreniu z nelояlity sa tak nevyhnú ani odporcovia ruského režimu, ktorí sa po začiatku vojny vo veľkom usadili v Rige.

Demolácia monumentu

Zrejme najviditeľnejším gestom veľkej derusifikácie kampane bola demolácia obrieho pomníka sovietskym vojakom-osloboditeľom. Pri bežmála osemdesiatmetrovom obelisku čnejcom z parku nad riekou Daugavou sa každý má schádzať tisíce Rusov, aby si pripomenuli víťazstvo nad fašizmom. K zemi sa porúcal na konci vlaňajšieho augusta. „Je to hrôza. Môj starý otec bojoval vo Veľkej vlasteneckej vojne. Nemôžeme prepisovať históriu, nemôžeme zabudnúť na to, čo sa stalo. Ten pamätník stál na cintoríne, sú tam pochovaní padlí. Zabudlo sa na to,“ hodnotí demoláciu účtovníčka Tatiana. Pre väčšinu Lotyšov však stihly pomník padol s tridsaťročným oneskorením.

Adam Hájek, iDnes.cz

V SKRATKE

Ruská veľkobanka očakáva rekord

Moskva – Jedna z najväčších ruských bánk VTB oznámila za úvodný štvrtrok čistý zisk v prepočte 1,6 miliardy eur a naďalej počíta za celý rok so ziskom na rekordnej úrovni. Ak sa jej odhad vyplní, bude to znamenáť rýchle zotavenie z minuloročných strát, ktorá v prepočte dosiahla takmer sedem miliárd eur. Druhá najväčšia banka v Rusku vo štvrtok uviedla, že za prvé tri mesiace tohto roka zaznamenala čistý zisk 146,7 miliardy rubľov, čo predstavuje približne 1,63 miliardy eur. (TASR)

Očakávajú zvýšenie deficitu

Varšava – Deficit poľských verejných financií v roku 2023 pravdepodobne vzrastie na 4,7 percenta hrubého domáceho produktu krajiny z úrovne 3,7 percenta v uplynulom roku.

V prognóze to uviedlo poľské ministerstvo financií. V ďalšom období očakáva postupné znižovanie schodku, ktorý by sa mal v roku 2025, prípadne 2026, dostať na úroveň 2,9 percenta HDP. (TASR)

Hračkársky koncern padol do straty

El Segundo – Americký hračkársky koncern Mattel oznámil za úvodný štvrtrok prepad do straty, pričom jej rozsah prekonal očakávania trhu. Výsledky firmy známej výrobou bábič Barbie ovplyvnili vyššie náklady, ako aj pokles objednávok zo strany ma-

loobchodu. V dôsledku problémov v dodávateľskom reťazci a zvyšujúcich sa nákladov na suroviny viacerí výrobcovia spotrebného tovaru zvýšili ceny svojich výrobkov. Medzi nimi aj Mattel, ktorý tak zdvihol ceny bábič a ďalších hračiek. Maloobchodné siete však pre vysoké zásoby objednávkový výrobok od Mattela obmedzili. To viedlo k poklesu čistých tržieb spoločnosti o 21 percent na 814,6 milióna dolárov, čo je 737,9 milióna eur. (TASR)

NBS sa dostala vlni do straty

Bratislava – NBS dosiahla vlni stratu vo výške 156 miliónov eur.

Bola to jej prvá strata od roku 2011, predvlni bola v zisku 63 miliónov. Do štátneho rozpočtu však banka vlni formou záložnej dane odviedla 58 miliónov, čo bolo viac ako rok predtým. Podarilo sa jej znížiť dlhodobú zápornú vlastnú imanie o 43 miliónov eur a jej prevádzkové náklady klesli o päť percent. „V čase pandémie sme dodávali veľkú podporu pre našu ekonomiku, čo banku niečo stálo. Na druhej strane sme momentálne vo fáze, keď bojujeme proti inflácii, čo z účtovného hľadiska tiež vytvára stratu,“ vysvetlil hlavný ekonóm NBS Michal Horváth. (TASR)

Nezamestnanosť bola najnižšia

Trenčín – Priemerná miera nezamestnanosti v Trenčianskom samosprávnom kraji klesla v marci medzimesačne o 0,08 percenta na úroveň 2,66 percenta. V Trenčianskom okrese bola najnižšia nezamestnanosť na Slovensku. (TASR)